

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 29.5.2013
COM(2013) 375 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2013 van Slowakije

**en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma van Slowakije voor de
periode 2012-2016**

{SWD(2013) 375 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2013 van Slowakije

en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma van Slowakije voor de periode 2012-2016

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid¹, en met name artikel 5, lid 2,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie²,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement³,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 26 maart 2010 heeft de Europese Raad zijn goedkeuring gehecht aan het voorstel van de Commissie voor een nieuwe groei- en werkgelegenheidsstrategie; deze Europa 2020-strategie moet voor een betere coördinatie van het economisch beleid zorgen en zal zich toespitsen op de sleutelgebieden waarop Europa's potentieel voor duurzame groei en concurrentievermogen een krachtige impuls nodig heeft.
- (2) De Raad heeft op 13 juli 2010 op basis van de voorstellen van de Commissie een aanbeveling inzake de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Unie (2010-2014) en op 21 oktober 2010 een besluit betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten⁴ vastgesteld, die samen de “geïntegreerde richtsnoeren” vormen. De lidstaten werd verzocht in hun nationaal economisch en werkgelegenheidsbeleid met de geïntegreerde richtsnoeren rekening te houden.

---

¹ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

² COM(2013) 375 final.

³ P7_TA(2013)0052 en P7_TA(2013)0053.

⁴ Besluit 2013/208/EU van de Raad van 22 april 2013

- (3) Op 29 juni 2012 hebben de staatshoofden en regeringsleiders besloten tot een Pact voor groei en banen, dat een samenhangend kader biedt voor actie op het niveau van de lidstaten, de EU en de eurozone, waarbij alle mogelijke hefboomen, instrumenten en beleidsvormen worden ingezet. Zij hebben bepaald welke maatregelen op het niveau van de lidstaten moeten worden genomen, en met name verklaard vastbesloten te zijn om de doelstellingen van de Europa 2020-strategie te verwezenlijken en de landenspecifieke aanbevelingen uit te voeren.
- (4) Op 6 juli 2012 heeft de Raad een aanbeveling over het nationale hervormingsprogramma voor 2012 van Slowakije vastgesteld en een advies over het geactualiseerde stabiliteitsprogramma van Slowakije voor de periode 2011-2015 uitgebracht.
- (5) Op 28 november 2012 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse groeianalyse⁵ en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees semester voor coördinatie van het economisch beleid 2013. Eveneens op 28 november 2012 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag⁶ aangenomen. Daarin werd Slowakije niet genoemd als een van de lidstaten die aan een diepgaande evaluatie zouden worden onderworpen.
- (6) Op 14 maart 2013 heeft de Europese Raad de prioriteiten inzake financiële stabiliteit, begrotingsconsolidatie en groeibevorderende maatregelen goedgekeurd. Hij benadrukte dat moet worden gestreefd naar gedifferentieerde, groeivriendelijke begrotingsconsolidatie, normalisering van de kredietverschaffing aan de economie, bevordering van groei en concurrentievermogen, aanpakken van de werkloosheid en van de sociale gevolgen van de crisis, en modernisering van de overheidsdiensten.
- (7) Op 24 april 2013 heeft Slowakije zijn nationale hervormingsprogramma 2013 en op 30 april 2013 zijn stabiliteitsprogramma 2013 voor de periode 2012-2016 ingediend. Om met de onderlinge verbanden rekening te houden zijn beide programma's terzelfder tijd geëvalueerd.
- (8) Op basis van de overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad verrichte evaluatie van het stabiliteitsprogramma 2013 is de Raad van mening dat Slowakije dankzij een aanzienlijke consolidatie-inspanning het algemeen overheidstekort heeft teruggedrongen van 7,7% van het bbp in 2010 tot 4,3% van het bbp in 2012 en, zoals het zich nu laat aanzien, bezig is het buitensporig tekort te corrigeren. Het macro-economisch scenario dat aan de begrotingsprognoses in het programma ten grondslag ligt, is geloofwaardig. In vergelijking met de prognoses van de Commissie gaan de autoriteiten uit van vergelijkbare groeipercentages van het bbp met een enigszins verschillende samenstelling. De in het programma beschreven begrotingsstrategie heeft tot doel een begrotingspositie te bereiken die de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn waarborgt. Om dat te verwezenlijken bevestigt de regering de doelstelling om het nominale tekort in 2013 terug te dringen tot onder de referentiewaarde van 3% van het bbp, in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad in het kader van de buitensporigtekortprocedure. De gemiddelde jaarlijkse begrotingsinspanning in de periode 2010-2013 loopt op tot 1,4% van het bbp, wat ruim boven de door de Raad aanbevolen vereiste inspanning van 1% van het bbp ligt. Een groot deel van de bezuinigingen op de uitgaven in 2013 wordt verwacht van lokale besturen en andere algemene overheidsentiteiten, waarop de centrale regering

---

⁵ COM(2012) 750 final.

⁶ COM(2012) 751 final.

geen directe invloed uitoefent. De verwezenlijking van de doelstelling kan dus in gevaar zijn, ook in het licht van de in het verleden geconstateerde overschrijdingen van de uitgaven. Het programma bevestigt de voorgaande, in 2018 te bereiken middellangetermijndoelstelling van -0,5%. De middellangetermijndoelstelling is in overeenstemming met de vereisten van het stabiliteits- en groeipact. In de jaren na de vermoedelijke datum waarop het buitensporig tekort gecorrigeerd zal zijn, zal de verwachte verbetering van het (herberekende) structurele begrotingsaldo in 2014 en 2015 naar verwachting voldoende zijn (respectievelijk 0,6 en 0,7 procentpunten van het bbp), maar in 2016 onder de maat blijven (0,3 procentpunten van het bbp). Slowakije zal naar verwachting voldoen aan de uitgavenbenchmark. Volgens het programma zal de overheidsschuld tot 2016 onder de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 60% van het bbp zal blijven. De voorjaarsprognose van de Commissie voorziet een toename van de schuldquote tot 54,6% van het bbp in 2013 en 56,7% van het bbp in 2014.

Om ervoor te zorgen dat het nominale tekort vanaf 2011 aanzienlijk zou worden verminderd, hebben de autoriteiten ook hun toevlucht genomen tot verlagingen van de uit de overheidsbegroting gefinancierde investeringen, wat op de middellange tot lange termijn niet houdbaar of wenselijk kan zijn, alsook tot eenmalige maatregelen. Vooruit kijkend zal het lopende consolidatie- en convergentieproces uitgaven moeten waarborgen voor groeibevorderende categorieën, zoals onderwijs, innovatie en de vervoersinfrastructuur.

- (9) Slowakije heeft ruimte om aanvullende middelen te genereren door de belastinggrondslag te verruimen, de mogelijkheden voor belastingontduiking te beperken en meer gebruik te maken van belastingen die minder nadelig voor groei zijn, zoals onroerendgoed- en milieubelasting. In 2012 werd een actieplan ter bestrijding van belastingfraude vastgesteld, met bijzondere nadruk op btw. Wil de aanpak slagen dan zijn er verdere maatregelen nodig, met name om de IT-infrastructuur te verbeteren, de bevoegdheden en de auditcapaciteit van de autoriteiten te verruimen en te zorgen voor gerechtelijke follow-up.
- (10) Slowakije keurde in 2012 een pensioenhervorming goed om de langetermijnhoudbaarheid van zijn overheidsfinanciën te verbeteren. Het houdbaarheidstekort op lange termijn van 4,9% van het bbp blijft echter ruim boven het EU-gemiddelde van 3% van het bbp. Het weerspiegelt grotendeels de gevolgen van de vergrijzing van de bevolking waarbij de pensioenuitgaven 1,5 procentpunten van het bbp uitmaken en de uitgaven voor de gezondheidszorg 2 procentpunten van het bbp. Omdat de uitgaven voor de gezondheidszorg van Slowakije op de lange termijn naar verwachting aanzienlijk zullen toenemen, moet de vooruitgang met het verbeteren van de houdbaarheid van het pensioenstelsel gepaard gaan met een hervorming van de gezondheidszorg zodat de overheidsfinanciën een duurzame basis krijgen. De introductie van doeltreffende stimuleringsmaatregelen en controlemechanismen zou bijdragen tot de verbetering van de kosteneffectiviteit van de gezondheidszorg.
- (11) Werkloosheid blijft een van de voornaamste uitdagingen voor de Slowaakse economie. In de afgelopen maanden heeft Slowakije maatregelen genomen om actief arbeidsmarktbeleid te hervormen. Het succes van de hervorming zal echter grotendeels ervan afhangen in hoeverre de overheidsdiensten voor arbeidsvoorziening in staat zijn deze doeltreffend uit te voeren. Voor de meeste kansarme werkzoekenden zijn aanvullende, meer specifieke maatregelen nodig. Het bieden van sociale bijstand moet beter worden gecombineerd met activeringsmaatregelen, en negatieve prikkels in het

belasting- en uitkeringsstelsel voor degenen die een laagbetaalde baan willen accepteren, moeten worden weggenomen. Het vergroten van de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen en ouderen zou ertoe bijdragen dat de algehele arbeidsparticipatie toeneemt en in 2020 de nationale werkgelegenheidsdoelstelling van 72% wordt bereikt. Het tekort aan geschikte faciliteiten voor kinderopvang, met name voor kinderen onder de drie jaar, bemoeilijkt echter voor moeders de terugkeer op de arbeidsmarkt.

- (12) Slowakije heeft een van de hoogste jeugdwerkloosheidspercentages in de EU. Ondanks de hervormingsmaatregelen die in 2012 zijn genomen om de kwaliteit en de relevantie voor de arbeidsmarkt van het onderwijs te verbeteren, blijft de overgang van school naar baan moeizaam en past het onderwijsstelsel zich niet snel aan de behoeften van de arbeidsmarkt aan. De per-capitafinanciering van onderwijs bevoordeelt kwantiteit ten opzichte van kwaliteit en slechts een klein deel van de financiering wordt aan onderwijsactiviteiten (leraren, materiaal en uitrusting) besteed. Het verbeteren van de kwaliteit van het hoger onderwijs en van de samenwerking tussen ondernemingen en onderwijsinstellingen zou ook bijdragen tot de ontwikkeling van een goed functionerende kennisdriehoek, grotere doeltreffendheid en aantrekkelijkheid van investeringen in O&O en een vergroting van de innovatiecapaciteit van de Slowaakse economie.
- (13) Ook gemarginaliseerde gemeenschappen die met aanzienlijke hindernissen te maken hebben wanneer toegang tot de arbeidsmarkt en het onderwijsstelsel wordt gezocht, hebben te maken met een onderbenutting van het arbeidspotentieel. In 2012 werden echter geen doeltreffende maatregelen genomen en de levensomstandigheden van gemarginaliseerde gemeenschappen, waaronder de Roma, blijven moeilijk. Het is van belang om de inspanningen voor een verbetering van de onderwijsresultaten van gemarginaliseerde groepen op te voeren en om ervoor te zorgen dat voor volwassenen specifieke activeringsmaatregelen worden geboden.
- (14) Ondanks aanzienlijke vooruitgang staat Slowakije in de lijst van meest energie-intensieve lidstaten op de vijfde plaats; dit wordt deels verklaard door het feit dat het aandeel van de industrie in de economie in dit land het grootst is (25,9% van het bbp). Tegelijkertijd zijn de elektriciteitsprijzen relatief hoog, met name voor kleine en middelgrote industriële afnemers. Slowakije heeft zich de laatste jaren ingespannen om de energiemarkt gedeeltelijk te liberaliseren, maar er is nog ruimte om de wijze waarop de markt functioneert, te verbeteren; met name door het vergroten van de transparantie – onder meer bij het vaststellen van netwerktarieven – en het verbeteren van de economische onderbouwing en voorspelbaarheid van de regelgevingsbesluiten. Er is ook ruimte voor verbetering van de voorzieningszekerheid en voor het stellen van ambitieuzere doelstellingen inzake energie-efficiëntie.
- (15) In 2012 lanceerde Slowakije een belangrijke hervorming van het openbaar bestuur ter verbetering van de klantgerichtheid van de overheidsdiensten voor burgers en ondernemingen. In dit stadium is de hervorming echter niet van toepassing op het centrale bestuur en de algehele kwaliteit en doeltreffendheid daarvan. Omdat er geen vooruitgang is geboekt met de hervorming van het rechtssysteem blijven de juridische procedures lang, met name bij faillissementen, en van alternatieve geschillenbeslechting wordt onvoldoende gebruik gemaakt. Slowakije heeft onlangs zijn regels voor openbare aanbesteding hervormd, waarbij ook de onafhankelijkheid van het Bureau voor overheidsopdrachten werd vergroot, maar de ervaring met de tenuitvoerlegging van de structuurfondsen van de EU wijst erop dat de effectieve toepassing van de regels inzake openbare aanbesteding een uitdaging blijft vormen.

- (16) In het kader van het Europees semester heeft de Commissie een brede analyse van het economisch beleid van Slowakije verricht. Zij heeft het stabiliteitsprogramma en het nationaal hervormingsprogramma beoordeeld. Daarbij heeft zij niet alleen gekeken naar de relevantie daarvan voor een houdbaar budgettair en sociaaleconomisch beleid in Slowakije, maar is zij ook nagegaan of de EU-regels en -richtsnoeren in acht zijn genomen, gezien de noodzaak de algemene economische governance van de Europese Unie te versterken door middel van een EU-inbreng in toekomstige nationale besluiten. Haar aanbevelingen in het kader van het Europees semester worden in de onderstaande aanbevelingen 1 tot en met 6 weergegeven.
- (17) In het licht van deze beoordeling heeft de Raad het stabiliteitsprogramma van Slowakije onderzocht. Zijn advies⁷ daarover is met name in de onderstaande aanbevelingen 1 en 2 weergegeven.
- (18) In het kader van het Europees semester heeft de Commissie tevens een analyse van het economisch beleid van de eurozone in zijn geheel verricht. Op basis hiervan heeft de Raad specifieke aanbevelingen gericht tot de lidstaten die de euro als munt hebben. Ook Slowakije dient erop toe te zien dat aan deze aanbevelingen volledig en tijdig uitvoering wordt gegeven.

BEVEELT AAN dat Slowakije in de periode 2013-2014 actie onderneemt om:

1. De begroting 2013 zoals beoogd zodanig uit te voeren dat het buitensporig tekort op duurzame wijze wordt gecorrigeerd en de in de aanbevelingen van de Raad in het kader van de buitensporigtekortprocedure geformuleerde begrotingsinspanning wordt verwezenlijkt. Na de correctie van het buitensporig tekort de structurele aanpassing na te streven die Slowakije in staat zal stellen om in 2017 de middellangetermijndoelstelling te verwezenlijken. Bezuinigingen op groeibevorderende uitgaven te vermijden en meer inspanningen te leveren om de doeltreffendheid van overheidsuitgaven te verbeteren. Voortbouwend op de reeds vastgestelde pensioenhervorming de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op de lange termijn verder te verbeteren door het financieringstekort in het wettelijke pensioenstelsel te verminderen en de kosteneffectiviteit van gezondheidszorg te vergroten.
2. De uitvoering van het actieplan ter bestrijding van belastingfraude te bespoedigen en inspanningen te blijven leveren voor de verbetering van de btw-inning, met name door het versterken van de analytische en auditcapaciteit van de belastingdienst. De naleving van de belastingwetgeving te verbeteren. De belasting op onroerend goed te koppelen aan de marktwaarde van het goed.
3. Maatregelen te nemen ter verbetering van de capaciteit van de overheidsdiensten voor arbeidsvoorziening om werkzoekenden gepersonaliseerde diensten te bieden en de koppeling tussen activeringsmaatregelen en sociale bijstand te versterken. De langdurige werkloosheid effectiever aan te pakken door activeringsmaatregelen en opleiding op maat. Het aanbod van kinderopvangvoorzieningen te verbeteren, met name voor kinderen onder de drie jaar. De belastingwig voor laagbetaalde werknemers te verminderen en het uitkeringsstelsel aan te passen.
4. Meer inspanningen te leveren om de hoge jeugdwerkloosheid aan te pakken, bijvoorbeeld door middel van een jeugdgarantie. Maatregelen te nemen om het beroep van leraar voor jonge mensen aantrekkelijk te maken en om de onderwijsresultaten te verbeteren. Op het gebied van beroepsonderwijs en –opleiding

---

⁷ Uit hoofde van artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad.

het aanbod van opleidingen op de werkplek in ondernemingen te verbeteren. Binnen het hoger onderwijs meer loopbaangerichte bachelorprogramma's in te voeren. De effectieve overdracht van kennis te verbeteren door het bevorderen van samenwerking tussen universiteiten, onderzoeksinstituten en het bedrijfsleven. Meer inspanningen te leveren om de toegang te verbeteren tot inclusief peuter- en schoolonderwijs van hoge kwaliteit voor gemarginaliseerde gemeenschappen, waaronder de Roma.

5. Meer inspanningen te leveren om de energiemarkt beter te laten functioneren; de verantwoordingsplicht van de regulerende instantie te versterken teneinde met name het mechanisme voor de vaststelling van tarieven transparanter te maken. De onderlinge verbindingen met buurlanden te versterken. De energie-efficiëntie in met name de bouwsector en de industrie te verbeteren.
6. De ambtenarenwet zo te wijzigen dat de onafhankelijkheid van de openbare dienst wordt versterkt. Het beheer van personele middelen binnen de overheidsdienst te verbeteren. Meer inspanningen te leveren om de analytische capaciteiten binnen de voornaamste ministeries te versterken; dit ook met het oog op een betere absorptie van EU-middelen. Maatregelen uit te voeren ter verbetering van de kwaliteit en transparantie van het gerechtelijk systeem. Procedures voor alternatieve geschillenbeslechting te bevorderen en een ruimer gebruik daarvan aan te moedigen.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter